

**POLSKI
ŁĄD**

REALIZACJA OBOWIĄZKÓW ZWIĄZANYCH Z WYLICZANIEM SKŁADKI ZDROWOTNEJ

ZMIANA SKŁADKI ZDROWOTNEJ W RAMACH POLSKIEGO ŁĄDU

**OSOBY PROWADZĄCE DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ
OPODATKOWANE RYCZAŁTEM OD PRZYCHODÓW
EWIDENCJONOWANYCH**

Od 1 stycznia 2022 r. weszły w życie przepisy, które wprowadziły nowe zasady ustalania podstawy wymiaru oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne dla osób prowadzących pozarolniczą działalność.

Wysokość podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne jest uzależniona od tego w jaki sposób osoby prowadzące działalność ustalają podatek dochodowy od osób fizycznych.

Podstawa wymiaru tej składki jest ustalana na innych zasadach w zależności od stosowanej przez przedsiębiorcę formy opodatkowania uzyskiwanych z działalności dochodów/przychodów. Inaczej zatem będzie ona ustalana dla przedsiębiorcy, który stosuje:

- zasady ogólne (według skali lub podatkiem liniowym)
- ryczałt od przychodów ewidencjonowanych
- kartę podatkową.

PRZEDSIĘBIORCY OPODATKOWANI RYCZAŁTEM OD PRZYCHODÓW EWIDENCJONOWANYCH

- Wysokość składki nie zmienia się – nadal jest to 9%.
- **Miesięczna podstawa** wymiaru składki jest ryczałtowana i uzależniona od wysokości uzyskanych przychodów z działalności gospodarczej i wynosi:
 - **60%** przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w czwartym kwartale roku poprzedniego, włącznie z wypłatami z zysku (dalej: przeciętne wynagrodzenie), **jeżeli przychody z działalności gospodarczej nie przekroczyły od początku roku 60 tys. zł,**
 - **100%** przeciętnego wynagrodzenia, **jeżeli przychody z działalności gospodarczej przekroczyły, 60 tys. zł i nie przekroczyły 300 tys. zł,**
 - **180%** przeciętnego wynagrodzenia, **jeżeli przychody z działalności gospodarczej przekroczyły 300 tys. zł.**

Jeśli przekroczy się ww. progi przychodów w danym miesiącu – za ten miesiąc należy rozliczyć składkę od podstawy jej wymiaru obowiązującej dla kolejnego progu przychodów.

WAŻNE!
USTALAJĄC WYSOKOŚĆ PRZYCHODÓW NIE UWZGLĘDNI SIĘ PRZYCHODÓW OSIĄGNIĘTYCH W OKRESIE ZAWIESZENIA WYKONYWANIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ.

- Przedsiębiorca, który przez cały poprzedni rok kalendarzowy prowadził działalność gospodarczą i przychody z tej działalności były opodatkowane na zasadach ogólnych lub ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych może przy określaniu wysokości miesięcznej podstawy wymiaru zadeklarować chęć opłacania składki na podstawie kwoty przychodów uzyskanych w poprzednim roku kalenda-

ROCZNE ROZLICZENIE SKŁADKI ZDROWOTNEJ

Roczną podstawę wymiaru składki stanowi iloczyn liczby miesięcy w roku kalendarzowym podlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu i kwoty odpowiadającej:

- **60%** przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w czwartym kwartale roku poprzedniego, włącznie z wypłatami z zysku (dalej: przeciętne wynagrodzenie), **jeżeli przychody z działalności gospodarczej nie przekroczyły od początku roku 60 tys. zł,**
- **100%** przeciętnego wynagrodzenia, **jeżeli przychody z działalności gospodarczej przekroczyły 60 tys. zł i nie przekroczyły 300 tys. zł,**
- **180%** przeciętnego wynagrodzenia, **jeżeli przychody z działalności gospodarczej przekroczyły 300 tys. zł.**

WAŻNE!

W MIESIĄCU, W KTÓRYM ZOSTAŁY PRZEKROCZONE KWOTY PRZYCHODU 60.000 ZŁ ALBO 300.000 ZŁ PŁATNIK NIE KORYGUJE ROZLICZEŃ ZA MIESIĄCE POPRZEDNIE. ROZLICZENIE SKŁADKI ROCZNEJ NASTĄPI PO ROKU W DOKUMENTACH ROZLICZENIOWYCH SKŁADANYCH ZA LUTY KOLEJNEGO ROKU.

Dopłata składki – po zakończeniu roku w terminie miesiąca od upływu terminu do złożenia zeznania podatkowego, o którym mowa w ustawie o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne, przedsiębiorca dopłaca kwotę stanowiącą różnicę między roczną składką ustaloną od rocznej podstawy wymiaru, a sumą składek wpłaconych za poszczególne miesiące.

ROZLICZANIE SKŁADKI ZDROWOTNEJ W DOKUMENTACH ZUS DRA/ZUS RCA

Płatnik opodatkowany ryczałtem od przychodów ewidencjonowanych od rozliczeń za styczeń 2022 r. przesyła **co miesiąc dokumenty rozliczeniowe do ZUS w terminie do 20. dnia następnego miesiąca.**

Dane do ustalenia miesięcznej podstawy wymiaru i składki na ubezpieczenie zdrowotne wykazywane są nowych blokach ZUS DRA / ZUS RCA.

W ZUS DRA jest to blok XI a w ZUS RCA III.E.

Dane te wykazywane są w ZUS DRA jeżeli przedsiębiorca rozlicza składki wyłącznie za siebie, a w ZUS RCA jeżeli przedsiębiorca rozlicza składki za siebie i za innych ubezpieczonych.

- Płatnik opodatkowany ryczałtem wskazuje:
 - formę opodatkowania – ryczałt (pole 12)
oraz
 - sumę przychodów w bieżącym roku kalendarzowym (pole 13)
 - kwotę podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne (pole 16)
 - kwotę należnej składki (pole 17)

- albo**
- zaznacza pole z deklaracją opłacania składek na podstawie przychodów uzyskanych w poprzednim roku kalendarzowym (pole 14)
oraz
- kwotę przychodów z działalności gospodarczej uzyskanych w ubiegłym roku kalendarzowym (pole 15)
- kwotę podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie zdrowotne (pole 16)
- kwotę należnej składki (pole 17)

- Dane z bloku XI wykazuje odpowiednio:
 - w bloku VI pole 02 – kwotę należnej składki
 - w bloku X pole 05 – kwotę podstawy wymiaru składki.

- Roczne rozliczenie składki na ubezpieczenie zdrowotne w za kresie dopłaty składki płatnik wykazuje w ZUS DRA w bloku XII a w ZUS RCA III.F.

- Dopłata składki rozliczana jest w dokumentach rozliczenia wych za luty danego roku :
 - w ZUS DRA jeżeli przedsiębiorca rozlicza składki wyłącznie za siebie,
 - w ZUS RCA jeżeli przedsiębiorca rozlicza składki za siebie i za innych ubezpieczonych,

- Dopłata opłacana jest nie później niż do 20 marca danego roku tj. w terminie opłacania składki za luty danego roku.

- W dokumencie płatnik zobowiązany jest wypełnić wszystkie pola w bloku XII/III.F a więc podaje:
 - rok, którego dotyczy rozliczenie składki zdrowotnej,
 - kwotę przychodów osiągniętych z działalności gospodarczej w roku, którego dotyczy roczne rozliczenie,
 - roczną składkę obliczoną od rocznej podstawy wymiaru składki,
 - sumę miesięcznych należnych składek wynikającą ze złożonych dokumentów za rok, którego dotyczy roczne rozliczenie,
 - kwotę do dopłaty.

ZWROT SKŁADKI ZDROWOTNEJ

- Po obliczeniu rocznej podstawy wymiaru składek i ustaleniu, że składka zdrowotna została opłacona w kwocie wyższej niż składka obliczona od rocznej podstawy, płatnikowi przysługuje zwrot nadpłaconych składek na ubezpieczenie zdrowotne.
- Zwrot następuje na wniosek złożony wyłącznie w formie elektronicznej poprzez PUE ZUS, o ile płatnik nie posiada zaległości na koncie.
- Płatnik może złożyć wniosek w terminie od 15 lutego do 31 maja danego roku (wnioski złożone po terminie nie będą rozpatrywane).

KOREKTA PODSTAWY I SKŁADKI NA UBEZPIECZENIE ZDROWOTNE

- Korektę podstawy wymiaru składki i należnej składki na ubezpieczenie zdrowotne płatnik opodatkowany ryczałtem może być do ZUS złożona najpóźniej do 30 czerwca następnego roku.
- Jeżeli po 30 czerwca ZUS stwierdzi, że należna składka na ubezpieczenie zdrowotne ustalona od rocznej podstawy wymiaru jest wyższa od sumy składek rozliczonych za poszczególne miesiące danego roku kalendarzowego, to powstałą różnicę ZUS przypisze do grudnia albo ostatniego miesiąca podlegania ubezpieczeniu zdrowotnemu w danym roku kalendarzowym.